

SPRÁVY RTVS V SLOVENSKOM POSUNKOVOM JAZYKU

VERONIKA VOJTECHOVSKÁ

Bratislava 25. júna 2016

SPRÁVY

RTVS

V SLOVENSKOM
POSUNKOVOM
JAZYKU

SPRÁVY RTVS V SLOVENSKOM POSUNKOVOM JAZYKU

- 7-minútové správy v SPJ určené nepočujúcim a ďalším používateľom SPJ
- prvé vysielenie – 1. 10. 2013
- v súčasnosti sa vysiela každý deň vrátane víkendu na Dvojke o 20.00 hod.
- možnosť sledovania aj vo videoarchíve

MODERÁTORI

Veronika Vojtechovská

Karin Freudenschussová

Linda Pašáková – Svoradová

Roman Vojtechovský

Sme moderátori, nie
tlmočníci!

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

príchod

práca

maskérňa,
kostýmerňa

práca

štúdio

vysielanie

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- **príchod do budovy televízie**

pracovné dni:

- Veronka: 15.00 hod.
- Roman: 15.20 hod.
- Karin: 14.30 hod.
- Linda: 14.00 - 14.30 hod.

víkendy a sviatky: o pol hodinu neskôr

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- **práca v kancelárii**
 - preklad textov do písanej podoby na základe posunkovej zásoby a gramatiky SPJ
 - 10 správ od editorov v slovenskom jazyku
 - kontrola hlavných titulkov správ
- Veronka: 15.00 – 16.00 hod.
- Karin: 14.30 – 15.45 hod.
- Roman: 15.20 - 16.30 hod.
- Linda: 14.30 – 16.00 hod.

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

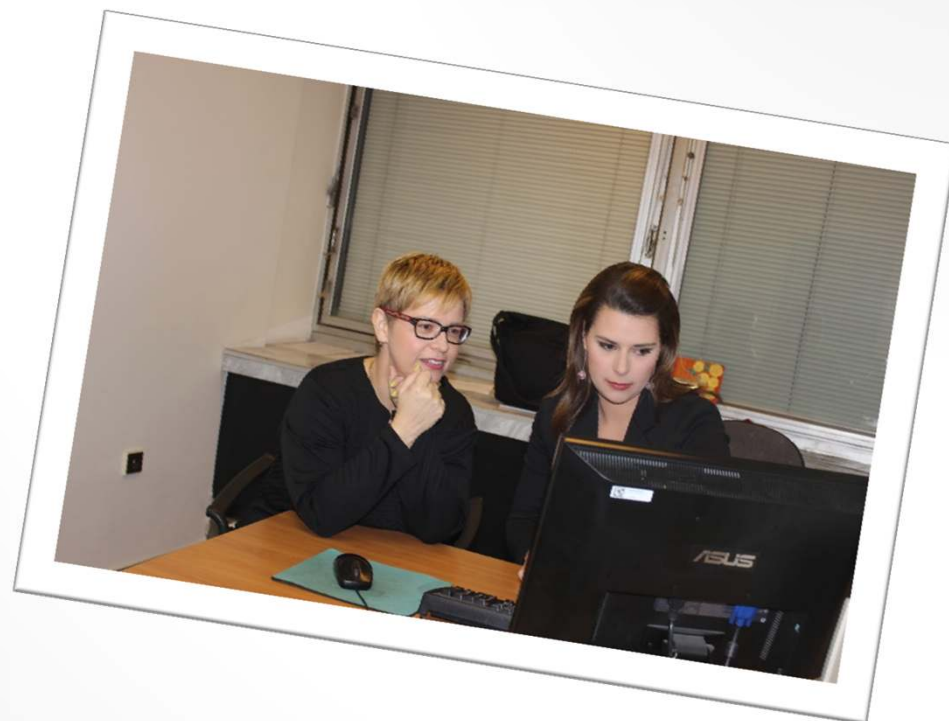
- **maskérňa a kostymérňa**

- Veronka: 16.00 - 16.30 hod.
- Karin: 15.45 – 16.20 hod
- Roman: 16.30 - 16.40 hod.
- Linda: 16.00 – 16.45 hod.

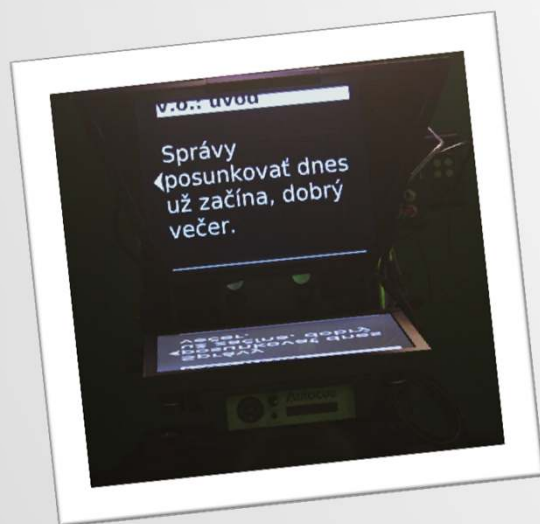
PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- **pokračovanie práce v kancelárii**
 - kontrola prekladu textov na základe prejavu v SPJ: 16.30 (16.40, 16.45) - 17.10 hod.
 - prítomnosť tlmočníka, ktorý je v tejto chvíli v pozícii spolupracovníka, člena tímu: 16.30 (16.40, 16.45) - 17.10 hod.

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- **nahrávacie štúdio**
- samotné moderovanie z čítačky
pracovné dni: 17.15 – 17.45
víkend: 17.45 - 18.15 hod.

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- **réžia**

- tlmočník je v štúdiu réžie v pozícii tlmočníka
- hlasové nahrávanie
- obrázkov s titulkom
- čítačka

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

- vysielanie
 - Dvojka o 20.00 hod.

PRIEBEH PRÍPRAVY SPRÁV RTVS V SPJ

Najčastejšie otázky:

1. Prečo sa niekedy posúva vysielací čas našich Správ?

Tieto posuny ovplyvňujú najmä športové prenosy, podľa toho je posunuté ďalšie vysielanie RTVS.

2. Prečo sa niekedy stane, že sú naše Správy o ôsmej zrušené?

Tento rok je najmä športovým rokom, preto je špecifický. Samozrejme, nie sme radi, ak sa Správy v SPJ nevysielajú o ôsmej, ale sú zmluvné podmienky s medzinárodnými športovými zväzmi, ktoré musíme dodržiavať.

3. Rozšíri sa minutáž našich Správ zo 7 minút na viac minút?

Samozrejme by sme chceli, aby sa Správy v SPJ predĺžili, ale je to aj otázka financií, ktoré sú momentálne v štádiu rokovania.

KOMPARÁCIA DVOCH JAZYKOV

V Správach RTVS v SPJ používame SPJ – je to jazyk s vlastnou posunkovou zásobou a vlastnou gramatikou, ktorá nie je závislá na gramatike žiadneho hovoreného jazyka,

NA ČO TREBA MYSLIEŤ?

- vyjadrenie času a miesta na začiatku textu, kedy a kde sa udialo,
- časový sled celého textu,
- pointa textu na začiatku textu (vtedy, keď vyjadrenie času a miesta chýba),

KOMPARÁCIA DVOCH JAZYKOV

- lokalizácia priestoru (vo vzťahu k predmetom reči – napr. 2 osoby)
v posunkovom priestore,
- používanie posunkovej zásoby komunity používateľov SPJ,
- používanie gramatiky SPJ,
- používanie klasifikátorov,
- uprednostnenie hyponým pred hyperonymom v texte SJ:

palivo x benzín, nafta

energetika x elektrina, plyn, uhlie, rôzne

dopravný prostriedok x auto, autobus, vlak, rôzne

KOMPARÁCIA DVOCH JAZYKOV

- minimalizácia synonym (prípadne aj metafor a metonym) v texte SJ:

minister životného prostredia x šéf envirorezortu

minister zahraničných vecí x šéf diplomacie

separatisti x povstalcí x bojovníci x radikáli (x džihádisti)

- minimalizácia synekdoch v texte SJ:

Rusko - Moskva - Kremel'

Spojené štáty americké - Washington - Biely dom

Európska únia - Brusel - Západ

KOMPARÁCIA DVOCH JAZYKOV

- postupnosť priestorového rámca z oblasti geografie vo výpovediach SPJ
 - Slovensko - okres Rožňava - dedina Slavošovce
 - Ukrajina – východ - Doneck

LEN JAZYK NESTAČÍ

- pri preklade je potrebné poznať kultúru a mentalitu komunity používateľov SPJ
- práve tu sa stretávame s potrebou:
 - dôležitý pojem vysvetliť (napr. rajonizácia škôl, objektívna zodpovednosť)
 - správy rozťahnuť o niečo (napr. počet členov súdnej rady, Volynskí Česi)
 - výberu reprezentatívnych posunkov z viacerých možností posunkov
 - výberu fráz
 - používania špecifických posunkov a nepriamych pomenovaní v SPJ ako súčasť posunkovej zásoby komunity nepočujúcich

SPRÁVA V SJ

Krym musí zostať súčasťou Ukrajiny. Vyhlásil to ukrajinský premiér Arsenij Jaceňuk. Ponúkol mu však širšiu autonómiu s väčšími právomocami. / Krymská vláda však zatiaľ odmieta rokovať s novou ukrajinskou vládou, pretože ju neuznáva. Spojené štáty aj Európska únia uvažujú o uvalení sankcií na Rusko. Moskva chce odpovedať zákonom, ktorý umožní skonfiškovať majetok európskych a amerických firiem v Rusku.

SPRÁVA V SPJ

Štát Ukrajina predseda vlády Arsenij JACEŇUK bolo “vyhlásil” x Krym musí ostáva x “patrí” Ukrajina. Plus on bolo návrh-dať x Krym, oni môže viac samostatnosť-spolu plus viac právomoc-ich. Vláda-jeho Krym odmieta rokovanie spolu x nová vláda-jej Ukrajina dôvod x Krym nová vláda-jej Ukrajina-tá ešte neuznáva. Il Amerika plus Európska únia dvaja uvažuje x Rusko-dať trest, obmedzenie. Ale Rusko chce “ukázať” zákon-ten Rusko má právo vtom Rusko-plocha "má" firmy x ich Amerika plus Európa, firmy-ich majetok “zhabať”.

NEJAKÉ OTÁZKY?

ĎAKUJEM ZA POZORNOST 😊